

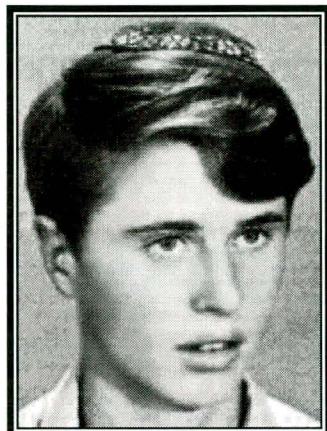


ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

טוראי משה קליינולד ז"ל



בן דבורה ובנימין-זאב

נולד בירושלים

בתאריך כ"ט בסיוון תשט"ו, 19/6/1955

התגורר בירושלים

התגייס ביולי 1973

שרת בחטיבת הצנחנים

נפל בעת מילוי תפקידו

בתאריך ט"ו בתמוז תשל"ד, 5/7/1974

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 2 שורה: 13 קבר: 5

הותיר אחריו הורים, אחות ואח

בן 19 בנפלו

קורות חיים

בן בנימין-זאב ודבורה. נולד ביום כ"ט בסיוון תשט"ו (19.6.1955) בירושלים, אליה עלו הוריו מצ'כוסלובקיה לאחר מלחמת-העולם השנייה, כניצולי-השואה שאיבדו בה את כל בני-משפחותיהם. משה גדל ונתחנך בבית שומר-מצוות. למד בבית-ספר ממלכתי-דתי 'דוגמה' ע"ש הרב עוזיאל. עם סיום לימודיו היסודיים עבר ללמוד בבית-הספר התיכון 'הימלפרב' שבבית וגן, וכעבור ארבע שנים סיים את לימודיו בו במגמה הומנית.

משה היה ילד חביב, ער וחברותי מאוד, מקובל ואהוד על כל חבריו ומכריו. היו בו ממידות החסד והנכונות להיטיב עם הזולת. הוא חיפש ומצא דרכים לעזור לאנשים קרובים וגם רחוקים. ניתן היה להחיל עליו את הפסוק בתהילים ט"ו, ב' "הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת בלבבו."

מגיל 10 היה משה חניך פעיל של תנועת-הנוער 'בני-עקיבא' בירושלים ונטל חלק במחנות הקיץ והסמינריונים התנועתיים. כשהיה בן 15, כבר שימש כמדריך בתנועה. לאחר שחרור ירושלים המזרחית הקים את סניף



ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

בני-עקיבא' ברמת אשכול, ועד למועד גיוסו ריכז את פעולות הסניף והוא עשה זאת, כדרכו, בהתמסרות ובהקפדה.

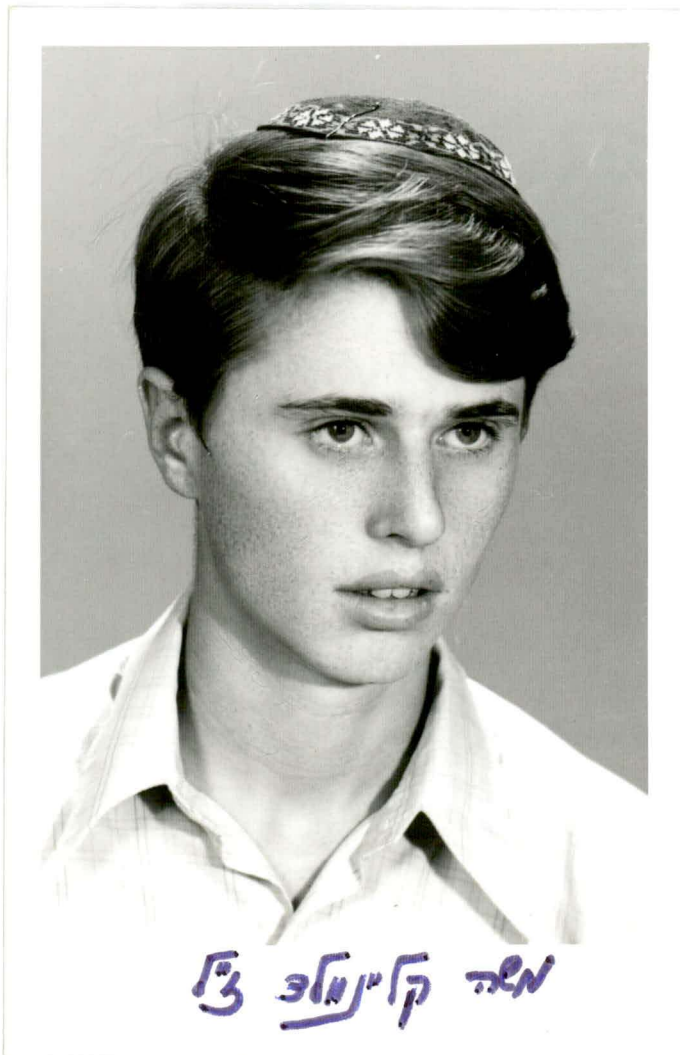
משה הקדיש הרבה מזמנו ללימודי-קודש והרבה לקרוא ספרות על דברי ימי עם-ישראל בימי-הביניים ועל תקופת השואה. עם-זאת, לא הזניח גם את החינוך הגופני והשתתף באירועי ספורט שונים, כגון מירוץ הל"ה, צעדת ירושלים וכד'.

משהגיע מועד גיוסו לצה"ל, הצטרף משה לגרעין התיישבותי 'צורים סעד' ושירת בנח"ל מוצנח. הוא חויל בסוף יולי 1973, ועוד לפני שסיים את הטיروנות, פרצה מלחמת יום- הכיפורים. אז נשלח לחזית המצרית וחזה מבשרו את מוראות המלחמה. בתום המלחמה חזר להשלים את האימונים. ביום המיוחל, בו עבד לקבל ולענוד את כנפי-הצנחן, קרהו אסון והוא נפל במילוי תפקידו - ביום ט"ו בתמוז תשל"ד (5.7.1974). הובא למנוחת- עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל שבירושלים. השאיר אחריו הורים, אחות בכירה ואח.

להנצחת שמו הוקדשה מפה לקריאת התורה בבית-הכנסת 'הרמב"ן' בירושלים, וכן הוקדש ארון הקודש ופרוכת בבית-הכנסת 'שער שמים' אשר המנוח התפלל בו כל-ימיו. כן הקימו ההורים קופת גמ"ח ו'קרן משה' ליד קופת גמ"ח עזר בשכונת קטמון. חבריו מתנועת 'בני- עקיבא' הקימו ספרייה על-שמו של משה ז"ל בסניף התנועה שברמת-אשכול.

משה

קליינודל
ז"ל



משה קליינודל ז"ל

שִׁיר לַזְכוֹר שֶׁל מוֹשֶׁה אֶל שְׂכֵנָה עַי רֹחַי הַיְיָמָן

אִם אֶרְצָה לְהַסְפִּיד אֶת מוֹשֶׁה
לֹא אוֹכַל

אִם אֶרְצָה לְהַזְכִּיר דְּמוּעָה
הִיא תַעֲצֹר בְּדַרְךְ

כִּי בְרֵאוֹתַי לְצַד עֵינַי
אֶת מַבְטְוֵי שֶׁל מוֹשֶׁה
אֶת חֵיוֹכוֹ הַמִּנְאֵה

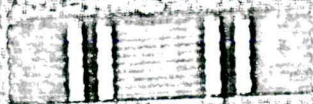
כֹּל דְּמוּעָה תַעֲצֹר לְצַדוֹ

כִּי הוּא רְצָה בְּכֹל מַאֲוָדוֹ
רַק אֶת הַצְּחֹק

וְכֵן יִהְיֶה זְכוֹרוֹ :



אות מלחמת יום הכיפורים



ניתן לטור' קלינובד מושה ז"ל
אשר נטל חלק בהגנת העם והמולדת

צבא הגנה לישראל

ותורני חיל למקחמה תכריע קמי תחתני (שמואל ב, כב, מ')

אבלים ומוזעזעים בנפול חברנו האהוב

משה קליינולד הי"ד

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

גרעין „צורים“ סעד

בית שקם

היום דואב מהאסון שפקד את עובדנו

בנימין קליינולד

בנפול הבן

משה ז"ל

ומשתתף באבל המשפחה

גרעין „צורים“ - סעד ונחמה ולמשפחת קליינולד

משתתפים בצערכם במות

משה ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

גרעין „צורים“

ראשי צורים

לחברנו

בנימין קליינולד ומשפחתו

המומים מהאסון האיום שפקד אתכם

בנפול בנכם האהוב

משה ז"ל

אתכם באבלכם הכבד

הועד הארצי של עובדי השקם

למשפחת קליינולד ולחברי גרעין צורים

משתתפים עמכם באבלכם

על מות בנכם הברכם

משה ז"ל

אשר נפל בשעת מילוי תפקידו

חברי קבוץ סעד

כס"ד

במלאות שלושים לנפילת בננו

משה ז"ל

במלוי תפקידו בצה"ל

נתייחד עם זכרו ביום ה' אור לי"ד מנחם אב
תשל"ד (1.8.74), בשעה 8 בערב בביכני"ס רמב"ן
רח' אמציה 4, מושבה יונית, ירושלים.
(אוטובוסים 4, 18).

משפחת קליינולד

דברים לזכרו של משה ז"ל

לכתוב לזכרו של חבר שאיננו, דבר כואב מאד ובמיוחד על חבר יקר כמשה ז"ל שידע להיות חבר בעיתות שמחה וצער, ברגעים הקשים של תקופת אימון הלוחם, במסעות האלונקה והפק"לים, וברגעי מנוחה ובדיחות הדעת.

כפי שהכרנוהו כולנו, היה משה כמאמר הכתוב "הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת" עם אלוקים ואדם. שומה עלינו ללמוד מדרכו ומידותיו הטובות ולהרגיל עצמנו לנהוג במוחו כפי שלמדנו שעיקר הספד לנפטר הוא כשמזכירים את דברי תורתו ומידותיו שיכולים לשמש דוגמא אישית ואין ספק שהתנהגותו של משה ז"ל איתנו חבריו הינה מורה דרך מעולה לקיום מדות "ואהבת לרעך כמוך" ולערבות הדדית בין חברים.

ולזכרו ברצוני לכתוב כמה דברים על חשיבות קיום הערבות - האחדות בעם ישראל ככלל ומתוך זה החשיבות הרבה לנושא זה ולאהבת הרע בחברה כשלנו בפרט.

ואני תקוה שנלמד כולנו מעניין שאפיין והיה קרוב ללבו של משה.

חכמינו ז"ל אמרו "כל ישראל ערבים זה לזה". הראשון שקבע את הערבות היה יהודה בפנותו לאביו יעקב שירשה לו לקחת איתו למצרים את בנימין באמרו "אנכי אערבנו, מידי תבקשנו". כאן אנו מוצאים לראשונה את ענין הערבות - האחריות ההדדית בעם ישראל. בקבלה שקיבל על עצמו יהודה כלפי יעקב.

יחס של הרבה, של ערבות ועזרה הדדית אנו מוצאים גם בתקופת שיעבוד מצרים שנאמר "ויוכו שוטרי ישראל" - על אשר לא דחקו בעושי המלאכה לכלות את מכסתם. דוקא אותה נכונות של הקרבה עצמית עבור הזולת היא שזיכתה את ישראל בקבלת התורה שנאמר "ויחן שם ישראל למול ההר" - כאיש אחד כלב אחד והאחדות של ישראל היא הכח שיכול לחולל גדולות ונצורות.

וכן לפי מחשבת היהדות קיים הבדל בין הכלל והפרט בישראל לבין הכלל והפרט באומות העולם. אצל אומות העולם קובץ של פרטים יוצר כלל מסוים, הזדהות משותפת של שפה וכו' ואילו אצל עם ישראל אין הפרט העיקר אלא הכלל ופרט מהווה חלק מן הכלל למרות שגם לו מקום חשוב כשלעצמו. ולדוגמא - כל התפילות והבקשות נאמרות בלשון רבים, הכל מדבר בכלל האומה, בכלל ישראל, כך שאצלנו קיימת ערכות ואחריות הדדית בעם שמביאה לכך שחיי האדם מישראל דרכם להיות מסורים לעם - לחברה, ודבר זה אינו כרוך בקושי גדול כאשר עומדת לפנינו אימרתו של רבי עקיבא שאמר "ואהבת לרעך כמוך" זה כלל גדול בתורה וכפי שאנו יודעים, שקולה מצוה זו כנגד כל המצות שבתורה או לפי גירסתו של הלל: - כאשר הסביר את כל התורה על רגל אחת - "מה דעלך סני לחברך לא תעביד". זוהי כל התורה כולה ואידך פירושא, זיל גמור (מה שעליך שנוא לחברך אל תעשה). זוהי כל התורה והשאר פירושו, לך ולמד.

עלינו לזכור שאיננו קובץ בודדים אלא חברה וכל אחד צריך לתרום לקיומו ונוחיותו של החבר. ואם הדברים הנ"ל נאמרים לגבי אנשים החיים כל אחד בביתו, או במקום עבודתו - על אחת כמה וכמה לגבינו שנמצאים בתנאים קשים לפעמים שבלי הרבה הבנה, עזרה הדדית וערכות חברית - החיים בצותא יהיו קשים מנשוא. ולכן חובה עלינו שישררו ביננו התנאים הללו, דבר שבסך-הכל משתלם לחברה כולה.

ואם אנו רוצים להזכר במשה ז"ל, בטוחני שבדברים אלו נמצה מעט מאישיותו שהיתה כרוכה באהבת אלוקים וערכות חברית, וטוב יהיה לזכור אותו כחבר טוב ומסור, חבר שטוב ונעים היה לחיות במחיצתו, חבר שכדאי להדמות אליו וכדאי לקחת אותו כדוגמא אישית. חבר לפנינו משורת הדין וכפי שצריך להיות חבר !

חברו למחלקה

שבתאי גונן

דברים שנשא הרב אליעזרוב שליטי"א ליום השלושים
למותו של העלם משה קליינולד ז"ל

כרעם ביום ובהלם עצום, שמענו לפני ארבעה שבועות את הידיעה המרה על מות בן ידידנו ר' בנימין זאב. הרגשתנו היתה הרגשתה של משפחה שאבדה אחד מבניה - משפחה ב"ת הכנסת שאחד מבניה נעדר.

לא בכדי מכונה בית הכנסת בשם "בית" - כי אכן כל באי ביה"כנ כבני משפחה המה. כך אנו מרגישים בימי שמחות וחלילה להיפך זו ההרגשה בעת הצער. הרגשה של אחים אשר הבטיח המשותף להם הוא המקום המקודש בית הכנסת. בבית כנסת זה נולד הילד ז"ל בבית כנסת זה גדל וצמח עקבנו אחרי התפתחותו וציפינו לראותו בהתבססותו בחיים כאחד מאיתנו. אך אהה השבר בא עלינו רח"ל והוא נלקח מבנינו בעודו באיבו.

היה מן ההדדיות בתחושת האהבה והקשר שלו עם בית הכנסת ובאיו. אהב הוא את בית הכנסת והציבור חבב אותו. מידות נעלות היו עמו. הצטיין ביושר דרכו, והיה בן צייטן להוריו. יישם את לימודיו אשר קבל ממוריו והמשיך את הדרך אשר הותוותה לו בביתו גם בהיותו מחוצה לו. נועם ההליכות היה משוך כחוש של חסד על כל דרכיו.

חז"ל למדונו אחד מבני החבורה שמת, ידאגו כל בני החבורה. אנו כבני אותה החבורה שעליה נמנה הנפטר ז"ל, עומדים תוהים ודואגים על האסון המר הזה שבא עלינו.

אמרו חז"ל על הפסוק "דאגה בלב איש ישיחנה" - רב אמי ורב אסי חד אמר ישיחנה מדעתו (יעבירה מדעתו) וחד אמר ישיחנה לאחרים. (יומה ע"ה). והנה לגבי נדוננו שני המאן דאמרים, הן רב אסי והן רב אמי - תקפים. בודאי חייבים אנו להפיג את חדות הכאב הגדול ע"י "ישיחנה לאחרים" - דהיינו להתאונן ולהצטער על מהמד עין זה שנשפה בהיותו עול ימים. ועל כך גם נתאספנו אנו פה כולנו היום לספר בשבחי ו ולהשיח במעלליו. אך יחד עם זאת ועם כל הקושי שבדבר חייבים אנו לקיים גם דברי האומר "ישיחנה מדעתו" - עם כל הצער והתוהו המקוננת בלב כולם ובמיוחד בלב הוריו שיחי ובתוך תחושת החלל שנוצר עם הלקחו מאתנו. חייבים אנו ובמיוחד הוריו היקרים להתאושש ולהתחזק למען העשיה עבור נשמתו. גידול וטיפוח שאר בני המשפחה שיחי, תוך כדי חיזוק המורשה הקדושה של עמנו בקרבם, היא היא המטרה שאליה צריכים לחתור בשעה שבאים לגרום לעילוי נשמתו הטהורה של הנפטר ז"ל. וראוי הוא לזאת אחר שמסר נפשו ונשמתו במלוא מובן המלה למען העם בארצינו בקדושה. תוך כדי השתלמותו במלאכת ההגנה על הארץ.

על הפסוק "אל תבכו למת ואל תנודו לו" אמרו חז"ל בסוף מסכת מ"ק אל תבכו למת - יותר מדי, ואל תנודו לו - יותר מכשעור. שלשה ימים - לבכי, ושבעה - למספד, ושלושים - לגיהוץ ולתספורת. מכאן ואילך אמר הקב"ה אל תהיו רחמנים יותר ממני וזה מקביל למאמר הגמרא שהזכרנו אליבא דמאן דאמר ישיחנה מדעתו. ועל המשפחה הזו אפשר לקרוא מפרשת השבוע כשם שלקחה בכפליים כן תנוחם בכפליים. משפחה זו ששכלה בתקופה כה קצרה שנים מיקרירה, האחד מר משה טל שנפל במלחמת יוה"כ תלמיד חכם מתלמידי ישיבת אלון שבות שבגוש עציון - חתן מר בפימין קליינולד ועתה פטירת בנם יקירם וכשם שלקו בכפליים יקויים בהם נחמה בכפליים.

עומדים אנו בתקופה קשה מאד לעם ישראל מבית ומחוץ ויותר מתמיד זקוקים אנו לישועה גדולה תפילתנו לפני שוכן מעונה רבשי"ע רחם עלינו ואמור לצרותינו די כי כשל כח הסבל.

עלינו להעמיד עתה מול פנינו את קריאת הנביא "נחפשה דרכנו ונחקורה ונשובה אל ה'" חז"ל למדנו על חבקוק שכלל את כלל תרי"ג המצוות באחת באמרו "צדיק באמונתו יחיה" וחז"ל הדגישו צווי זה באמרם "אין ישראל אוכלים בעוה"י אלא בשביל אמונה". הבה נתחזקה באמונתנו בחי העולמים ובזכות זה נזכה לישועה קרובה ויקויים בנו "ובלע המות לנצח ומהה"י אלוקים דמעה מעל כל פנים ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן.

זכרים לזכרו של משה ז"ל ביום השלושים לנפילתו מפי מורו הרב הרבסט.

מורי ורבותי!

קשה לי להסתגל למחשבה כי אני עומד כאן להספיד את תלמידי ורעי משה ז"ל. כמחנך הכתב בה למד במשך שנתיים הכרתיו מקרוב. אמנם מאז סיים את ביה"ס - לפני למעלה משנתיים הכרתיו מקרוב. אמנם מאז סיים את ביה"ס לפני למעלה משנה - לא זכיתי לראותו, אך בטוחני כי מאז יצא את ביה"ס ועמד ברשות עצמו הרי בכל מקום בו היה - במסגרת גרעין הנח"ל, ההיחידה - התעלה יותר ויותר עד לאותו יום ששירת חייו נפסקה עם נפילתו בעת אימוניו להגנת עם ישראל בארץ ישראל.

כשהגעתי השמועה הרעה על נפילתו של משה ז"ל נזכרתי בנאמר על ר' בון - במדרש רבה שיר השירים ו' ח'. "כד דמך רבי בון ברבי חייא עאל ר' נירא ואפטר עלוי מחוקה שנת העובד זימור לכון למה ר' בון דומה למלך שהיה לו כרם ושכר עליו פועלים, וה' שם פועל אחד מתבשר (מתאמץ) במלאכתו יותר מכולן כיון שראה המלך כשר במלאכתו יותר מדי, אחזו בידו והתחיל מטייל עמו ארוכות וקצרות. לעתותי ערב באו הפועלים ליטול שכרן ובא אתו פועל ליטול שכרו עמהם ונתן לו המלך שכרו כמותן התחילו הפועלים מצירים, אמרו לו: אדונינו המלך, אנו שיבענו כל היום וזה לא יגע אלא שעתים או שלוש שעות ביום והוא נוטל שכרו כמותנו? אמר להם המלך מה אתם מצירים יגע זה בשתיים או בשלוש שעות מה שלא יגעם אתם כל היום כולו. כך יגע ר' בון בר חייא לעשרים ושמונה שנה בתורה מה שלא יגע תלמיד ותיק למאה שנה". יתכן שזה יראה כגוזמא אך אני שהכרתי את משה ז"ל מתוך מגע יום יומי במשך שנתיים סביד שאפשר בהחלט לומר עליו שבמדת החסד וההסבה לזולת שהיתה טבועה בו הוא עשה בשנותיו הקצרות יותר מאשר הרבה אחרים עושים במשך כל ימי חייהם.

תמיד ה' עוזר לזולת, ולכן ה' תמיד ראש וראשון להתנדב לכל חפקיד חברתי. תקופות ארוכות שמש זכר וע כחבר ועד הכחה, ותמיד היה מוכן לעשות ולפעול. לא שמענו ממנו - כרגיל אצל חבר ועד - כי קשה לו, כי חסר לו זמן. לכל היותר היה מתאונן כי לא מוכנים לשתף עמו פעולה ולעדור לו להעניק לכתה את מה שלדעתו הכחה זקוקה לו.

כיצד אפשר לקבוע אם המידה הנמצאת אצל האדם היא מקורית אצלו ולא חיקוי אמיתית ולא מחמת שגרה? מדברי חז"ל אפשר לקבוע אמת מידה לכן. חז"ל אמרו במסכת אבות ת"א איזהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפיים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר". מסביר ר' עובד מברטנורא: "הכי פרושו טוב ארך אפיים הבא מצד הגבורה של כבוש היצר לא מצד רכות הטבע וכך מושל ברוחו כשבא מלוכד עיר מן המלך שלאחר שכבש את העיר ובאו לידו האנשים המורדים בו, מושל ברוחו ואינו הורגן".

לפנינו אמת מידה ובה שני מבחנים בהם אפשר לבחון את האדם האם המידה בו היא מקורית. הראשון - עליו ניתן לומר כי הוא מבחן נפשי - לבדוק את האדם האם תכונה אחרת הנמצאת בו מחייבת אותו או מסייעת לו להיות בעל מידה זו וכדברי הברטנורא האם הוא ארך אפיים באמת דהינו שמאריך אפו בעת הצורך או שהוא רק רכרוכי בטבעו וע"כ אינו כועס במהרה. השני - ועליו ניתן לומר כי הוא המבחן המעשי - כאשר האדם מוכיח במעשה היוצא מגדר הרגילות - במצב בו אין לומר כי הוא נתון חחה שגרה - כי הוא בעל מדה זו. ושוב כדברי הברטנורא כאשר הוא לוכד עיר מצב שבו לא יכולה להיות שגרה שעל ידה הוא לא יהרוג את המורדים בו ואשר נלכדו בעיר, כאן אם אינו הורגם ודאי הוא "מושל ברוחו" ואינו רק רכרוכי.

על משה ז"ל ניתן לומר כי עמד בשניהם המבחנים הללו ומשניהם היה אפשר לקבוע בברור כי מידת החסד שלו, וטוב לבו היו מקוריים אצלו ומשרשים בו בתוך תוכו. כי הרי מי שהכיר אותו יודע שהיה תמיד ער ותוסס קשה היה לו לשבת באפס מעשה ודאי שתכונה כזאת אינה עוזרת להיות מקובל על החברה, להיות טוב ומיטיב לחברה. זאת ועוד משה ז"ל היה איש האמת, איני זוכר מקרה שמשה ז"ל על אף שזה שכיח מאוד שתלמיד יטקף למורה. אף במקרים שלא היה נעים לו לומר, לא היה משקר, לכל היותר היה מסתכל בשקט ואינו עונה. והאם איש אמת קל לו להיות בחברה? הקל לו להיות מקובל בחברה, טוב לחברה? הרי זו תכונה שבדרך כלל מסכסכת ומפרידה בין האדם לחברה? ואם הוא שהיה איש האמת ושהיה ער ותוסס ושלא ידע מנוחה ואע"כ היה כל כך טוב ובעל חסד כל כך, מקובל בחברה, ודאי שהמידה הזו היתה בתוך תוכו בעמקי נשמתו.

גם במבחנים מעשיים ראינו את גדולתו במידת החסד. זוכרני כי יצאנו פעם לסיור בסביבות ירושלים ושלא כמתוכנן היה עלינו לטפס, ללא שביל, בצלע הר שהיה יחסית תלול וגבוהה. היה זה מאמץ לאחדים יותר, לאחדים פחות, אך לכולם היה זה קשה. היה אתנו תלמיד שעבורו היה זה מאמץ רב, למעלה מכוחותיו. היה נושם ונושף בחנקה ובקושי נשא את עצמו, הושיב אותו בצל שיח, הרגיע אותו, עודד אותו ודבר אליו בצורה אמהית "עוד מעט אנו מגיעים לראש ההר" ? תנוח קצת ודאי מיד תתאושש" וכד'.

ברור שמקרה זה לא היה מצב שגרתי כי הרי במצב כזה כל אחד טרוד עם עצמו ואעפ"כ מצא לו משה ז"ל רצון וכח נפשי לחשוב על חבר שצריך לעזור לו ולעודדו. הנה כי כן גדול היה במדת החסד גדול היה בטוב לבו וגדול היה בנכונותו לכל דבר שבעזרה לזולת.

חז"ל אמרו "אחד מן החבורה שמת, תדאג כל החבורה כולה" נתן לפרש בזה כי על החבורה לדאוג למלא את החסר עם מותו של אחד מחבריה. הגמ' מוסיפה שיש אומרים שהדברים אמורים בקטן שבחבורה חושבני שעל משה ז"ל אפשר לומר שהיה גם גדול החבורה וגם קטן החבורה שהרי היה גדול במדותיו אף שהיה קטן בשנותיו, וכמה עלינו להשתדל ולהתאמץ למלא את מה שחסר כעת עם מותו.

כאשר אדם נפטר נהוג לומר קדיש, אומרים שהטעם לכך הוא כי יהודי אף שיהא הפשוט ביותר מקדש שם שמים בחייו ועם מותו חסר קדוש שם שמים, וכדי להשלים החסרון אנו מבקשים "יתגדל ויתקדש שם רבא" במשך קרוב לשנה. והדברים קל וחומר אם על אדם הנמצא במדרגה נחותה ביותר כך כמה מאמצים עלינו להשקיע למלא את החסר עם מותו של בן עליה בעל חסד כמשה ז"ל שבכל ימיו הרבה להיטיב עם הזולת - מנעוריו ועד ליאמו האחרון שמסר נפשו להגנת כלל ישראל.

אסיים בתפילה שהקב"ה יתן כח ועוז למשפחה לשאת את הסבל הרב, לשאת את החלל שנוצר עם מותו של משה ז"ל.

מצינו שיעקב אבינו עליו השלום התפלל "מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותיו די" מותו של כל אדם הוא סבל רב וצרה מרובה לקרוביו ומשפחתו אך זו צרה שעם כל היותה צרה היא כדרכו של עולם אך כאשר אב צריך להתאבל על בנו, כאשר מורה צריך להספיד את תלמידו הרי צרה זו קשה שבעתיים. נתפלל איפוא גם אנו - מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די, צרותינו בכלל וצרותנו בפרט ונזכה במהרה לגאולה השלמה עם ביאת משיח צדקנו אמן ואמן.

וּכְלֵי כִּי אֵיךְ אֵין יְיָ

דברים לזכרו של משה ז"ל ביום השלושים לנפילתו. -

באחת ההפטרות של שבתות הנחמה אנו קוראים בדברי ישעיהו את דברי התפעלותה ותמיהתה של ציון. ציון זו שברוב ייאושה אמרה: "עזבני ה' וה' שכחני", אחר שמנה גדושה של פורענות ושואה היתה לה לחלק - עומדת בתמיהה ובהתפעלות בראותה את הדור החדש של בני ישראל שקמו לה, והיא שואלת:

מי ילד לי את אלה

ואני שכולה וגלמודה, גולה וסורה

ואלה מי גידל

הן אני נשארתי לבדי

אלה איפה הם.

דור חדש של בחורים קם לנו, זרע ברך ה', זרע אשר לפני שנות דור אחד לא חלמנו עליו; פרי הארץ לגאון ולחפארת לפליטת ישראל. בני ישראל המוכנים בגופם ובנפשם לכל אשר יידרש למען השועת ישראל. בני ישראל אשר מסורת האבות מפעילה בהם את הרצון והנכונות לכל אשר יידרש למען השועת ישראל. בני ישראל אשר מסורת האבות מפעילה בהם את הרצון והנכונות לכל משימה אשר תושם עליהם; ויותר מזה; הם מוכנים להתנדב, ולפנים משורת הדין והחיוב.

כלפי מי הדברים אמורים? - כלפי בן יקר אשר שכלנו כולנו, בן יקר לאביו ולאמו

ויקר וחביב לכל אשר הכירוהו.

משה, ז"ל, לא היה מן הנערים הרוצים להבליט את עצמם, לא נמנה עם הרועשים. כולן שקט וצניעות ונימוס של בן טובים.

בכל מקום: ברחוב, בבית הכנסת, בחברת בני גילו ובחברת מבוגרים.

ואם בחור זה הלך, ומלבד חובת השירות המוטלת עליו מכוח הפקודה התנדב מרצונו ליהיידה מיוחדת בתפקידיה - לנח"ל המוצנח - הרי לא מתוך קלות דעת עשה זאת, ולא מתוך העזה לשם העזה ולשם עשיית רושם על הבריות, אלא מתוך הכרה ותודעה עמוקה כי דבר הצריך להעשות לשם חשועת ישראל, ולשם מלחמות ישראל, שהכתוב מעלה עליה שהיא ממלחמות ה' לעמו - דבר ~~שלא צריך~~ כזה אינו מן הראוי שאניה שמלאכתו תיעשה על ידי אחרים, ואני פטור מלעשותו. לא, דבר זה אני חייב לעשותו בעצמי, בגופי; מצוה בי יותר מבשלותי. כגון זה ראוי לשמש במעשיו ובמידותיו מופת לרבים, ועל כיוצא בזה ניתן לומר בעקבות מרן הרמב"ם בהלכות דעות את פסוקו של הנביא:

ויאמר לי עבדי אתה

ישראל אשר בך אתפאר.

בפרשת מלחמת מדין, שקראנו לפני פחות משבועיים נאמר: "החלצו מאתכם אנשים לצבא." ודרשו חכמים: מהו "אנשים"? - צדיקים. ופירש מרן אור החיים, שלא ציוה משה לשלוח לוחמים

על פי פקודת גיוס, אלא בהתנדבות, "החלצו מאתכם", מעצמכם. ולמה כדאי שהמתנדבים יהיו אנשים, היינו צדיקים, כדי שזכות צדקתם תסייע אותם במלחמה.

בחור שקט ואנוני, זה, הנחמנו אל הכלים, ואינו מבליט עצמו - מה ראה הוא לבחור לו דרך רבת סכנות, ולא קלה ולא נוחה? - דבר זה - כך לימדנו תלמידי הגר"א בשם רבם ובשם קבלת האר"י ז"ל - הוא גיצוץ מנסמת מניח בן יוסף, שיעודו הוא לענות את כל ההכנות והחומריות, הממשיות, כדי לסלול את הדרך לקראת גואל הצדק.

אמנם לא חלל מלחמה הוא משה. הוא נפל והלך מעמנו בפעולה שהיא מן ההכנות לצרכי המלחמה, בהכשרת עצמו להיות מוכן להרתיע את האויב מפני גבורתם של ישראל ולמנוע מלחמה, או להיות מוכן - אם יהא הכרח בכך להפעיל גבורה זו לתשועת ישראל במלחמה. כדי להרתיע את האויב צריך להשתמש באותם כלים ודרכים שהאויב נרתע מהם. כדי להגיע אל "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וירא ממך" - צריך להראות להם לפי הבנתם שלהם, כי ה' נקרא עלינו.

מרחן חת"ס פירש בפסוק " אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה", מגן עזרך ואשר חרב גאותך" - כי אתה נושע בה" והוא מגן עזרך, אבל כדי לא להפחיד את האויב - "חרב גאותך", אתה נזקק לחרב ועליך להצטיין ולהתגאות בה, כדי לדעת להרתיע את האויב גם באמצעים שהוא משתמש בהם והוא מבין אותם - כדי ש"יכחשו אויבך לך ואתה על במותיך תדרוך.

למניין לו רוח דו? - לא מתוך הינוך לקרבות לשם קרבות, אלא מן הרוח והתורה שקיבל בכית אביו, מן הרנה, והתורה שקיבל בבית אביו, מן הרחה, שרואה עיקר תפקידו של האדם לעשות רצון אביו שבשמים, להגדיל כבוד שמים ולהחיש ישועת ישראל ע"י "זכו - אחישנה". באימוניו היה מן העבודה של "ברוך ה' המלמד ידי לקרב".

אנו סמוכים ליום ט"ו באב, יום שמצד אחד הוא זכר למתי מדבר שפסקו למות ולהרוגי ביתר שניתנו לקבורה, ומצד שני יום טוב, שלא היו י"ט לישראל כמוהו. דוגמה בולטת לחיוב שחייבו אותנו חכמינו לדעת לברך על הרעה, כשם שמברכין על הטובה. קשה הדבר, אבל הכרח הוא, כדי שנדע להתקיים ולהחזיק מעמד מתוך ההכרה כי "הדור תמים פעלו - צדיק וישר הוא", גם אם אין בכוח שכל בשר ודם שלנו לרדת לעומק דעתו יתברך.

"והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע... לעולם ועד."

וזכרם יהיה לעמוד אש, שרבים ילכו לאורו.

ומנחם ציון ינחם אבליהו לתת להם שמן ששון ומעטה תהילה, לקיים בהם:

לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי ה' יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי

אבלך.

מלות התיחדות ליד קברו של משה ז"ל

ירמיהו מקובן ואומר:

"כה אמר ה' צבאות הנוברבו וקראו למקובנות הנוברבה אל הנוברות שלהן ותבראנה; ונומהרבה הנוברבה עליבו בהן ותרוגה עליבו דמעה ועפעפיבו יזלו מיטם; ... כי עלה מות בחלוניובו בא בארמנהתיבו להכניות עולל מחדן בחורית מרונהת... " (ירמיהו ט' טד, יז, כ')

צפה ועולה השאלה - האם ודועות החורבן לא היה בהן כוון לחזק את רגשות העם לקבה הנוספו, ולחזקיל דמעה; ומה שר כוון כוון החורית שניה אחרן לקרא למקובנות המקצועיות שיבטרו את החורבן ואת מוראותיו; האם המאורעות שבתלרו לחורבן, לא היה בהם כוון להמיס את לבם?

אדם יסודו מעפר וסופו לעפר, וכל עוד לא בלה המוות לבצח סוף כל אדם למות. אך יש ואדם באסוף אל עמו בשיבה טובה ובא בימים, צורה את ילדיו ומשפחתו אחריו וכך בפרד מהעולם הזה; גם אז כאב המשפחה הוא גדול, אך עליהם לחיות עם גורלם - ולשאת את אבלם; במקרה זה המוות בכנס דרך הפתח - בדרך ההתפתחות הטבעית שאין להימנע ממנה. בני המשפחה מבכים ומקובנים על האבדה ונותנים טורקן לרגשותיהם. שובה המצב כשאדם מת מיתה חטופה - בקטף בזמי ימיו וטרט טעט טעם החיים, המוות יורד על המשפחה כרעם ביום בהיר, המוות כאילו קופץ וחודר דרך החלון, ומפתיע יושבי הארמון. כורת את הענף מהעץ כשהענף במצא בשיא הפריחה וההתפתחות. המשפחה מוכה תדהמה - לא מסוגלים לתפורס את האסון וההתרחשות - החושים כאילו מוקפאים - מקור הדמעות מיובש, הלב עומד מלדפוק ולכן גם לא מסוגלים לבכות את המת. כיוון שמנהג הוא לקובן על המת - קוראים במקרה כזה למקובנות המקצועיות - למספידים שעיסוקם בכך, לחכמות המבינות את שהתרחש - שהם ירבו קיבוה ובכי - ולו רק מפני כבוד המת.

עברו שלושים יום מאז ארתו יום שישי בו בתבשרבו בשורת איוב מרה ומחרידה, שמשנה בלקח מאתבו. כשהשמועה התפשטה, מיועדיו הרבים וידידי המשפחה מאבו להאמין ולקבל את הידיעה - אולי טעות היא בידי המודיע - הרי הדבר לא יתכן, רק תמול שלשום ראיבוהו צועד לצד אביו לבית הכנסת בשבת, עובה שלום למברכיו כשכלו אומר עווה. אך חיש מהר נתברר שאומנם בלקח מאתבו ואיבבו.

אבי יודע טאנם בלה וולי שואלים "למה"? למה קרה לבו שוב אסון? האם לא שתיבו מספיק מכוס התרעלה - האם השמדת משפחותיבו - בפילת חתבבו והתאלמנות בתבו, התימות בכדבו לא הספיק - מה חטאבו מה פשעבו שטוב פקד אותבו אסון? אך "הלמה" שלכם מצטרף לאותם "למה" שדור שלם שואל - דור ששיכל רבנות תיבוקות של בית רבן

צדיקים גמורים שבספד כששם שמים בפיהם וחלב אמם על שפתותיהם; - דור, שרק התחיל להתארש מזרועות השושה, שוב בדרש לשלם מחיר דמים איום במלחמת הקוממיות, והקריב אלפים ממיטב בניו - אבות ובנים יחד - כשכל העולם עומד ממול בחיבור ידיים - ובחלל האויר מהדהדת השאלה "למה"?

אלה שהתאספנו כאן, קומץ ידידים ומכירים מזה כבר הימים, באנו לא רק לשם קיום המצוה, כיבוד המת וביחוס אבלינו, אלא גם מתוך דחף נפשי כנה להיות אנוכם נאבלכם הכבד מנשוא. יונקן שיש בכך בחמה פורתא, אך כל זה לא מפחית כמלוא הבימה את הכאב, היגון והדאבה שמצטברת בלבכם. כמו כל אורח חייכם, שהוא צנוע ושקט, כך גם הבכם ברשאים את הכאב הזה בשקט האופייני לכם ושומרים אותו לעצמכם, אך דעו לכם שאנוכם אנו בצערכם ואלה הן לא רק מילים יעלמא.

ברא כרעי דאבוהי. כל מי שהכיר את משה יכל היה לדעת מיד שהוא חוסר ממשפחת קליצנולד הכרת פניו ענתה בו. שהוא ירש את התכונות והאופי של צניעות, עבודה ושקט, הסתפקות במועט, חוסר התבלטות שכה מאפיינת אתכם.

משה היה צנוע ושקט והיה ידוע יותר ממה שלא אמר, לא דיבר, אלא ממה שעשה. כל אימת שפגשתיו הרגשתיו כלפיו חיבה מיוחדת בגלל אישיותו שקיפלה בתוכה את כל החיוב והיפה שנער יהודי דתי מטוגל לצבור בתוכו.

בשארית לבד ולי ובלה, אודים מוצלים מאש, ממשפחותיכם הענפות שאורח חייכם כולו אמר כבוד וטמסרו את נפשם על קידוש השם. בזיתם את ביתכם מחדש בירושלים וכל מאורייכם היו להבחיל לבניכם את אורח החיים של אבותיכם, כדי להבטיח את המשך השלשלת. הקדשתם את כל ארצכם וכחכם לביסוס המבצר המשפחתי, והנה אחד מהחוסם המשולש ביותק, והשאלה שוב צפה ועולה "למה"?

אדם מאמין חייב לפעמים לקבל מאורעות ומהלומות הגורל בלא שיוכל להבינם ואפילו בלא שיצפה לתשובה סבירה כלשהי; הוא מגיע לבקודה שעליו לקבל על עצמו את הדין בבחינת "גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה". ללא טפק זוהיא מהלומה שרק באמונה חזקה, כפי שהיא מנת חלקכם, אפשר להתגבר עליה ולו רק באורח הדרגתי. אחת המצוות שמשה הצטיין בהן היתה מצוות כיבוד אב ואם, היה נכון לעזור למשפחה, לשאת בעול כל אימת שביתן לו והיה לכן ראוי לשכר שהתורה מבטיחה בעד קיום מצווה זו, והיא אריכות ימים. אם בכל זאת בקטף בדמי חיינו אין לזה הסבר אחר אלא ההסבר שרש"י בותן למותם של בני אהרון:

" ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'."

ויאמר משה אל אהרון הוא אשר דיבר ה' לאמר

בקרובי אקדש... וידם אהרון". (ויקרא י' ב' ג')

אומר רש"י. "אמר לו משה לאהרון; אהרון אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של

המקום והייתי סבור או בי או בך. עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך. זה
יכל אולי להסביר במידת מה את האסון שפקד אותנו, כי הקב"ה רצה להתקדש ע"י
קרבת תמים, שאין בו מוט ושיועלה על מזבח, כיוון שהוא גדול מאתנו.

"וידם אהרן" - אומר הרשב"ם: קיבל עליו את הדין והפסיק להתחבבל. כל מילות בחמה
שאבסה להעריף עליכם עלולות להישמע בברכות, כי בדרך ההיגיון לא ניתן להצדיק
את שאירע לכם. אין לי אלא לבקשכם: אבא קבלו נא עליכם את הדין והפסיקו להתאבל
ולו רק באופן הדרגתי, למען ילדיכם הבהדרים שאתכם.

אמרתכם בה' היא כבה ועמוקה ומושרשת בתוככם להיות מקור ממנו תוכלו לינוק כח
לשאת את יגונכם.

ואנחנו ידידיכם בשתדל לעמוד לימינכם ואנו מקבלים אל עצמינו להנציח בצורה
הולמת את זכרו של משה.

תהא נפשו צרורה בצרור החיים.

הצפּה

הצפּה
עתון יובל

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפּוהם
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בראילן ז"ל

ב"ה, יום שלישי, ט"ו תמוז תשל"ה (24.6.1975)
שנה ל"ז — גליון 12021 — המחיר 1.20 ל"י

זכרון להולכים

הצנחן משה קליינולד ז"ל

(שנה למותו)

עברה שנה מאז שמשה ז"ל נלקח מאתנו באוסן פּתאומי, ודמותו עדיין מרחפת לנגד עינינו.

משה ז"ל בן דבורה ובנימין זאב קליינולד — נולד בירושלים בכ"ט סיון תשס"ו (19.6.55) להורים גי' צולי השואה שעלו ארצה מצ'כוס"ל לובקיה לבנות בה את ביתם. בי משפחתו עוד שני אחים, אחות בכור רה ואח צעיר.

משה ז"ל היה מקטנותו ילד חביב וחברותי מאוד, מקובל ואהוד על כל חבריו ומכריו. אחרי שמונה שנות לימוד בביה"ס הדתי, "דוגמא" לבנים ע"ש הרב עזריאל המשך את לימודיו ביה"ס התיכוניים בביה"ס הדתי ע"ש הימלפרב בירושלים. מקטנות היה פעיל בתנועת "בני עקיבא". אחרי שחרור ירושלים הקים את הסניף של בני"ע ברמת אשכול ועד לגיוסו ריכז את פעולות הסניף במלוא המרץ. לא הרתיע אותו החמסין והגשמים מלצעוד דרך ארוכה בשבת כדי לגיע אל הסניף, וכל שאר הקשיים הכרוכים בהקמת סניף חדש.

משה יצא לנח"ל עם הגרעין ר"ה היה ברור לו שהוא מתנדב לנח"ל המוצנח. במלחמת יום הכיפורים היה באמצע הטירונות ועבר לסיני לסייע. משה נהרג בט"ו תמוז תשל"ד (5.7.74) בחוף "פלמחים", בתרגיל צניחה אשר צריך היה להיות האחרון כדי לקבל את כנפי הצניחה. הוא נפטר לפני הגיעו לבית החולים ובו ביום נקבר בהר הרצל.

במשך שנה זו התאגדו ידידים ר"ה חברים להנציח זכרו. ידידי המשפחה חילקו ביניהם לימוד ששה סדרי משנה לזכרו של משה ז"ל. ואתמול נערך סיום לימוד הש"ס בביה"ס "שער שמים" בירושלים. בבית כנסת הרמב"ן בירושלים הוקדשה מפת ל"ז וזכרו לקריאת התורה. הידידים הקימו קופת גמ"ח "קרן משה", ליד קופת גמ"ח עזר בשכונת קטמון. ההורים הקדישו ארון קודש בביה"כ, "שעה שמים" בו התפלל המנוח כל ימיו. הוריו וידידי המשפחה לא ישקחו לעולם את הנער החביב שחייו נקטפו בעודם בראשית צמיחתם.

י. ב.
ירושלים

במלאות שנה לנפילת בנו

משה הי"ד

נעלה לקברו ביום ג' ט"ו בתמוז תשל"ה (24.6.75)
בבית הקברות הצבאי בהר הרצל.

קרובים ומוקירי זכרו נפגשים ליד השער
בשעה 8.00 בבקר.

משפחת קליינולד

הכניס



בטאון בני-עקיבא בעוואל

גליון ו' (תכ"ו)

אדר א' תשל"ו

חדר עיון בסניף שונר"א

חברי סניף שונר"א (שמואל-הנביא רמת-אשכול), הננו במוצ"ש פרי' וישלח חדר עיון לזכרו של המדריך משה קליינולד הי"ד.

משה היה מראשוני המדריכים בסניף ומי המסייעים בהקמתו.

במהלך הטכס, דיבר האב והדגיש בפני ה' חניכים כי בראותו את הסניף פועל ושוקק חיים, רואה הוא את התגשמות חלומו של בנו — הקמת סניף בני-עקיבא שיאחד את הנוער באזור בדרך תורה-ועבודה.

קוים לרבותו של משה העלו חניכיו — חברי שבט כיסופים, חבר שהדריך עימו בי' סניף וחבר הגרעין שלו (צורים—סעד).

בחדר העיון, ממוקמת ספריה תורנית צנועה שהסניף מקוה להגדילה ולהוסיף גם ספרות הדרכה. אנו תקוה שהחדר ימלא את יעודו ויהיה לעזר למדריכים ולחניכים, ממשיכי דרכו של משה הי"ד.



הצפנה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפוחם"ץ
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בראילן ז"ל

כ"ה, יום שלישי, כ"ח כסלו תשל"ו (2.12.1975)
שנה ל"ח — גליון 12088 — המחיר 1.20 ל"י

חדר עיון

להנצחת זכרו של

משה קליינוולד ז"ל

חדר עיון וקריאה להנצחת זכרו של הצנחן משה קליינוולד ז"ל נפתח בסניף „בני עקיבא“ ברמות אשכול בירושלים, שהמנוח היה ממסדיו וממדריכיו ונפל בעת מילוי תפקידו בטרם מלאו לו 19 שנה. המנוח אסף את ילדי השכונות הללו וגיבש אותם לאחד הסניפים הפעילים של „בני עקיבא“.

חברי הסניף ערכו מגבית פנימית ובעזרת ההנהלה הארצית של בני"ע, הקימו חדר עיון במועדון הסניף להנצחת זכרו. החדר רוהט בטוב טעם ומצויים בו ספריה תורנית וספרי מדע ודעת.

בערב הפתיחה דיבר האב השכול, בנימין קליינוולד, שקרא לבני הנעורים ללכת לאורם של הקדושים שנפלו ולהיחלץ למשימות חלוציות, לתשועת ישראל. דווקא לאחר הרצח המתועב של בחורי ישיבת ההסדר ברמת מגשימים — קרא האב בהתרגשות — חובתנו להרבות בהתנחלות לוויות של יושבים ברמה כדי להוות חומת בטחון למדינת ישראל.

חברי הסניף העלו מסכת בה שרש"ט טו קווים לדמות מדריכם. ד. פוטש לימד משניות לזכרו. יגאל מן הח"י ניכים סיפר על פעולתו של משה ז"ל בסניף. לאחר קריאת שיר לזכ"ר רו מפי אחת החניכות ולאחר אמירת קדיש, הסירו ההורים את הלוח מעל השלט של חדר העיון.

דברים לזכרו של משה ז"ל ביום חנוכת הספריה ברמות אשכול לזכרו; - מפי האב השכול.

חניכים מדריכים ומרכזים !

קודם כל ולפני הכל רוצה אני להודות לכם בשמי ובשם רעייתיו וילדי מקרב לבנו עבור המחשבה והמאמץ שהשקעתם בהקמת מפעל זה - "ספריה לסניף בני עקיבא ברמות אשכול, לזכרו של בנו היקר משה ז"ל שנפל בעת אימוני צניחה. אין מילים בפי להודות לכם, כי אפשר להגיד שהקמת סניף בני עקיבא ברמות אשכול היה מפעל חייו של משה ז"ל שנלקח מאתנו בדמי ימיו, כי משה ז"ל עוד לא הספיק לתת ורק קצת מכל המידות הטובות והתכונות הטובות שהיו סמוכות בו, ושהיה מוכן תמיד לתת לאחרים, לחברים. בגמר לימודיו התגייס מיד לשרות בצה"ל ועוד בטרם גמר את אימוניו במחנה הסירוניס פרצה מלחמת יום כיפור ואז נלקח יחד עם חבריו הסירוניס לחזית.

וסניף רמות אשכול - עד כמה דאג לסניף זה, איך דאג לחניכי הסניף - לאחר שבוע לימודים קשה בבית הספר עייף מעמל השבוע, לא ויתר משה על אף שבת או יום ג' והלך מקטמון עד רמות אשכול, אם זה חמסין גשם או שלג, לא עזרו כל ההפצרות שיסע רק במוצאי השבת. תמיד הלך היות ודאג מה יעשו ה"קינדארלך" שלו הם החניכים שלו אם הוא לא יגיע, משה חשש שהם יסתכבו ברחוב, או ילכו לתנועות נוער חילוניות וכו', הרי אנו צריכים לדאוג להם, לקרב אותם שיהיו תמיד במסגרת דתית, של בני עקיבא.

הרב הרבסט מחנכו, שרצה להדגיש את טבעו של משה ז"ל סיפר בהספדו עליו על מעשה שהיה בטיול ביה"ס בו אחד ממשחתפי הטיול לא עמד כוחו להמשיך בדרך ונשאר מאחור. הכיתה המשיכה בטיול עש שהבחינו ששני תלמידים אחד מהם משה ז"ל חסרים. הרב שלח תלמידים שיחזרו לחפשם ואכן אחרי כ' קלומטרים מצאו את שניהם את התלמיד החלש ועל ידו עומד משה ז"ל מטפל בו וממתין שיתאושש, זה היה משה ז"ל מה שהוא עשה, תמיד בשקט בלי הבלטה יתירה עזר תמיד לכל מי שהיה צריך עזרה, בלי לחכות לתודה, אצלו זה היה מובן מאליו. וכך הוא היה גם בהתגייסותו לצה"ל, היציעו לו תפקיד ביחידה לא כלכך קרבית, לא החלטי היתה תשובתו מה אני לא אלך עם הגרעין? לא אהיה עם החברא שלי? אנחנו הנוער הדתי צריכים להיות חיילים יותר טובים מהחילוניים, אנו צריכים לשמש דוגמא לאחרים.

חברים אני מקווה שסניף זה ברמת אשכול שמשו ז"ל היה מביין מקימיו וכל כך היה קשור עלגשג יתרחב יקרב נוער לאידיאל של בני עקיבא, ויוציא מהסניף חניכים שילכו לישיבות, להתיישבות, לחלוציות, יעזרו בבנין הארץ, יצאו לחנך נוער בדרכי תורה עבודה וישמשו דוגמה לאחרים.

ובזכות האחדות בישראל ובזכות התורה והעבודה שאתם תעזרו לקיימו נקרב את הגאולה. השלמה במהרה בימנו אמן.

עברו שש שנים מאז אותו יום ששי מר וקודר בו ליוינו את משה שלנו למנוחות עולמים, והטמנו את גופו באדמת ירושלים, בחלקה שמסכיבה התכנסנו כיום.

לפי ההלכה ישנם שני סוגי אבלות: אבלות יחיד ואבלות ציבור.

אבלות יחיד - ככל שהזמן עובר, תוקפה של האבלות פוחת והולך. ימי השבעה - דיני - האבלות הם חמורים מאוד; בתום השלושים מנהגי ודיני האבלות הם פחות חמורים; בתום השנה באים ימי האבל לסיומם - כי הרי נגזר על המת שישתכח מהלב.

לעומת זאת, אבלות של הציבור היא בסדר הפוך: אבלות של בין-המצרים למשל שאנו

מתאבלים בה על חורבן הבית - ככל שהזמן עובר האבלות מתגברת. בשבעה עשר בתמוז - מתחילים שלושת השבועות של אבל. תחילה דיני האבל אינם חמורים כ"כ אך ככל שהזמן עובר ואנו מתקרבים לתשעה - באב האבלות מחמירה יותר.

באבילות של קדושי מלחמות ישראל, מתמזגים שתי התופעות גם יחד: האבילות -

בעיקרה היא אמנם אבלו של היחיד - של ההורים, האחים, הקרובים, במילה אחת - של המשפחה - הקטנה הקשורה בנפטר קשר בשר ודם; והאבל הוא בבחינת "אבל יחיד עשי לך".

אך האבל הוא גם אבלו של הציבור כולו - של המשפחה במובן הרחב של המילה - של החבורה כלה

הקשורה בקשר ידידות וחברות במשפחת הניפטר, והגמרא במסכת שבת אומרת: - "אחד מבני חבורה שמת - תדאג כל החבורה כלה."

לכן משה שלנו מת לא רק למשפחתו הקרובה אלא לחבורה כלה. עם מותו הוכנו כלנו

כל החבורה - הקשורה באלפי נימין עם משפחת קליינוולד. ועל אף שהזמן עובר והשנים חולפות - אין משה נשתכח מליבנו ומדי שנה בשנה אנו מתאספים בביתנו ולומדים משניות לעילוי נשמתו ועולים לקברו ומפשפשים במעשינו - המעשים של החבורה כלה על האסון - שפקד אותנו.

במסכת עבודה זרה מספרת הגמרא על ר' חנניא בן - תרדין אחד מעשרת הרוגי -

המלכות שכשהוציאנהו כדי לשרפו, וכשהאש אחזה בו ובספר התורה שלקח איתו, שאלנהו תלמידיו מה אתה רואה - ענה להם אני רואה גונוילין שנישרפין ואותיות פורחנות באויר. המוסר - ההשכל הוא: ר' חנניא רצה ללמד את תלמידיו והדורות שיבואו איך להתייחס לנשמה קדושה העולה השמימה לאחר פרידתה מגוף אדם המת על קידוש השם. שכשם בספר תורה נישרף - רק

הגוויל נישרף אך לא האותיות, כך כשבני ישראל נהרגים על קידוש השם - רק הגוף נישרף - המסגרת הגשמית המכילה את החיים, אותה מסגרת נישרפת-אך הנשמה הקדושה, שהיא מקור- החיים הולכת ומתעלה לדרגות העליונות של החיים.

אולי קשה לנו לקבל ולתפוס את זה, והרי לכן אנו מתאבלים - אך כמאמינים בני מאמינים - אנו מקבלים את משנתו של ר' חנניא בן תרדיון שרק הגוויל - הגוף נישרף אך האותיות הקדושות - הנשמה הזכה והקדושה של משה, שגם הוא, ספר תורה היה בחיקו גם - כשלמד את ידיו לקרב למד ושמר על מצוות התורה, נישמתו לא כלתה לא נישרפה אלא התעלתה השמימה למקור החיים שממנו נחצבה. נישמתו הצטרפה לחייל הגדול והכביר של הנשמות הקדושות המרחפות בעולמנו היהודי, ובעולם ארצנו הקדושה, ולגדודי הנשמות, טהורות שמסרו נפשם על קדושת השם בכל מערכות ישראל.

כוחות אלה, שאב משה בראש וראשונה מבית אבא ואמא בנימין ודבורה, שיחיו, שהקנו לו מידות טובות וחינוך אותו ברוח התורה והמסורה, שהם עצמם, שנישארנו אחד מעיר ושניים - במשפחה - נישארנו תמימים נישרים באמונתם ואזרו כח לבנות את חיהם מחדש, פה, בארץ ישראל ולהמשיך את מסורת בית הוריהם; בכוח אמונתם זו הם ממשיכים דרך חיהם יחד עם ילדיהם שיחיו.

כשהקב"ה הבטיח לאברהם אבינו לתת לו את ארץ ישראל ושכניו יירשוה, שאל אותו - אברהם: " במה אדע כי אירשנה".

מפרש רש"י:

" במה אדע - לא שא'ל לו אות - אלא אמר לפניו - הודיעני באיזו זכות יתקיימו - בה?"

אמר לו הקב"ה: בזכות הקרבנות. "

בכוננתנו להקריב קרבנות למען קיומנו היהודי ולמסור את נפשנו על קידוש השם, בכוננת שעברת אלינו מדור לדור ונאבות לבנים, קרבנות אלה, שמשה שלנו הוא אחד מהם, הם - הם, המקיימים אותנו ובזכותם - נתקיים.

הבה נתפלל שזכרו, תמימותו, יושרו, פשטותו וטיבעיותו של משה זכרונו לברכה - בכל אשר פעל נעשה תעמוד למשפחתו ולנו.

תהא נישמתו הקדושה והטהורה צרורה בצרור החיים.

זכרון להולכים

משה קלינוולד ז"ל
(עשר שנים לפטירתו)

חלפו עשר שנים מאז נפילת משה לבית קלינוולד ז"ל במילוי תפקידו והוא בן י"ט שנים בלבד. משה ז"ל היה בן להורים שרידי הישואה, בנימין ודבורה שיבדל"א, אשר עלו ארצה מצ'כסלובקיה והי קימו ביתם בירושלים. למד בבית הספר המ"ד לדוגמא, ואח"כ בביה"ס התיכון ע"ש הימלפרב. שימש כקומונר בסניף בני-עקיבא רמת אשר כול בירושלים ונמנה עם מקימי ה-סניף. אח"כ שרת בנח"ל דתי מצ-נת.

שלוש תכונות אפיינו את משה ז"ל במהלך חייו הקצרים, כתלמיד, כמדריך וכחייל, מידת החסד והי עזרה לזולת, המתינות, ואיש האמת. כל מי שבא איתו במגע; מורים, מדריכים ומפקדים ספרו כי תמיד אהב לעזור לזולת וראש וראשון להתנדב לכל תפקיד חברתי. היה תמיד ער ותוסס וקשה היה לו ל-שבת באפס מעשה.

התכונה השנייה שבלטה אצל משה הייתה המתינות. לא מתינות המת-פרשת ככניעה וכאופי רך, אלא בי-בחינת איהו הגיבור הכובש את י-רו, מאריך אפו בעת הצורך ואינו כועס במהרה. חיפש תמיד את שביל הזהב ומשום כך יכול היה להיות מדריך ומנהיג בסניף בני-עקיבא ובצבא.

ותכונתו הכוללת השלישית איש האמת. מוריו וחבריו והניכיו מעי-דים עליו כי מעולם לא יצא דבר שקר מפיו. ואם לעתים במצוקי הי-חיים צריך היה לעוות דבר, היה בוחר בדרך השתיקה ובלבד שלא לומר דבר שאינו אמת. אנו חבריו וידידיו אשר היינו קשורים אליו בעבותות אהבה, מר-גישים מדי שנה את החלל שאינו מתמלא. זכרו לא ימוש מאיתנו. תהא נשמתו צרורה בצירור החיים.

ידיד נאמן של המשפחה
ירושלים



בן בנימין-זאב והבורה. נולד ביום כ"ט בסיון תשט"ו (19.6.1955) בירושלים, אליה עלו הוריו מצ'כוסלובקיה לאחר מלחמת-העולם השנייה, כניצולי-השואה שאיבדו בה את כל בני-משפחותיהם. משה גדל ונתחנך בבית שומר-מצוות. למד בבית-ספר ממלכתי-דתי 'דוגמה' ע"ש הרב עוזיאל. עם סיום לימודיו היסודיים עבר ללמוד בבית-הספר התיכון 'הימלפרב' שבבית וגן, וכעבור ארבע שנים סיים

את לימודיו בו במגמה הומנית.

משה היה ילד חביב, ער וחברותי מאוד, מקובל ואהוד על כל חבריו ומכריו. היו בו ממידות החסד והנכונות להיטיב עם הזולת. הוא חיפש ומצא דרכים לעזור לאנשים קרובים וגם רחוקים. ניתן היה להחיל עליו את הפסוק בתהילים ט"ו, ב' "הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת בלבבו."

מגיל 10 היה משה חניך פעיל של תנועת-הנוער 'בני-עקיבא' בירושלים ונטל חלק במחנות הקיץ והסמינריונים התנועתיים. כשהיה בן 15, כבר שימש כמדריך בתנועה. לאחר שחרור ירושלים המזרחית הקים את סניף 'בני-עקיבא' ברמת אשכול, ועד למועד גיוסו ריכז את פעולות הסניף והוא עשה זאת, כדרכו, בהתמסרות ובהקפדה. משה הקדיש הרבה מזמנו ללימודי-קודש והרבה לקרוא ספרות על דברי ימי עם-ישראל בימי-הביניים ועל תקופת השואה. עם-זאת, לא הזניח גם את החינוך הגופני והשתתף באירועי ספורט שונים, כגון מירוץ הל"ה, צעדת ירושלים וכד'.

משהגיע מועד גיוסו לצה"ל, הצטרף משה לגרעין התיישבותי 'צורים סעד' ושירת בנח"ל מוצנח. הוא חויל בסוף יולי 1973, ועוד לפני שסיים את הטירונות, פרצה מלחמת יום-הכיפורים. אז נשלח לחזית המצרית וחזה מבשרו את מוראות המלחמה. בתום המלחמה חזר להשלים את האימונים. ביום המיוחל, בו עמד לקבל ולענוד את כנפי-הצנחן, קרהו אסון והוא נפל במילוי תפקידו — ביום ט"ו בתמוז תשל"ד (5.7.1974). הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל שבירושלים. השאיר אחריו הורים, אחות בכירה ואח.

להנצחת שמו הוקדשה מפה לקריאת התורה בבית-הכנסת 'הרמב"ן' בירושלים, וכן הוקדש ארון הקודש ופרוכת בבית-הכנסת 'שער שמים' אשר המנוח התפלל בו כל-ימיו. כן הקימו ההורים קופת גמ"ח ו'קרן משה' ליד קופת גמ"ח עזר בשכונת קטמון. חבריו מתנועת 'בני-עקיבא' הקימו ספרייה על-שמו של משה ז"ל בסניף התנועה שברמת-אשכול.